

دانشگاه علوم پزشکی تهران
معاونت تحقیقات و فناوری
مدیریت امور پژوهشی

آذر ماه ۱۴۰۳

نشست خبری برای ارائه پیام پژوهشی

اثر بخشی متوترکسات در پایان بخشی به بارداری خارج رحمی: آیا HCG

می تواند زمان را تعیین کند؟

مجری اصلی:

دکتر نیایش محبی، دانشکده داروسازی

طرح تحقیقاتی با عنوان "بررسی ارتباط بین سطوح hCG اولیه و بازه ی زمانی مورد نیاز برای خاتمه دادن به بارداری های خارج رحمی به کمک متوترکسات تزریقی عضلانی" توسط خانم دکتر نیایش محبی عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران به عنوان مجری اصلی اجرا شده و در سال ۱۴۰۳ خاتمه یافته است. این پژوهش ارزشمند توانسته است به ارتقای سطح دانش و سلامت در حوزه سلامت زنان و باروری کمک نماید. در ادامه خلاصه ای از پیام پژوهش و کاربرد آن در راستای ارتقای سلامت جامعه برای استفاده از ذینفعان توسط مجری محترم به اشتراک گذاشته شده است. امید است این دستاورد بتواند راهگشای توسعه و کاربردی شدن نتایج پژوهش ها باشد.

✍ خود را معرفی کرده و سوابق علمی و اجرایی مرتبط با طرح حاضر را مختصر بیان کنید.

✍ با سلام. اینجانب دکتر نیایش محبی متخصص داروسازی بالینی و عضو هیات علمی گروه فارماکوتراپی دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران هستم . فعالیتهای تحقیقاتی من عمدتاً در رابطه با اثربخشی و ایمنی داروها می باشد و با انجام مطالعات کارآزمایی های بالینی با روش شناسی معتبر این موارد را در درمان بیماریهای مختلف تحقیق می کنم. همچنین ارزیابی عوارض ناخواسته دارویی و فارماکوکوویزیلانس از حوزه های اصلی فعالیت های تحقیقاتی من می باشند.

✍ تیم مجریان و همکاران طرح را همراه با وابستگی سازمانی آنها معرفی فرمایید.

دکتر خدیجه ادبی هیات علمی دانشکده پزشکی و متخصص زنان و زایمان فلوشیپ کف لگن و نسترین هادی زاده دانشجوی داروسازی همکاران این طرح پژوهشی بوده اند.

✍ مخاطبان نتایج و پیام حاصل از طرح پژوهشی شما چه افراد/گروه هایی هستند؟

مخاطبان این پژوهش شامل: پزشکان متخصص زنان و مامایی، پژوهشگران حوزه درمان بارداری خارج رحمی، مسئولان درمانی و مدیران بیمارستان ها، دانشجویان و مدرسان علوم پزشکی، سیاست گذاران سلامت باروری، بیماران و مشاوران سلامت باروری می باشند.

✍ یک عنوان کوتاه ، جذاب و قابل فهم برای مخاطبان که نمایانگر پیام اصلی پژوهش شما باشد، بیان کنید .
ارتباط سطح اولیه hCG با روند درمان دارویی بارداری خارج رحمی

✍ پیام کلیدی پژوهش شما چیست؟

افزایش سطح اولیه هورمون hCG در بیماران مبتلا به بارداری خارج رحمی، با احتمال بالاتر شکست درمان دارویی با متوترکسات و طولانی تر شدن روند درمان ارتباط معناداری دارد. همچنین مصرف سیگار و افزایش اندازه توده جنینی از عوامل مؤثر بر عدم موفقیت درمان شناخته شده‌اند. این یافته‌ها می‌توانند پزشکان را در تصمیم‌گیری دقیق‌تر جهت انتخاب بیماران مناسب برای درمان غیرجراحی راهنمایی کرده و پایه‌ای برای تدوین پروتکل‌های بالینی مؤثرتر فراهم آورند.

✍ پیام پژوهشی خود را در قالب زیر بسط دهید و بیان کنید که "چه کسی"، "چه چیزی"، "چرا" و "کجا" از نتایج پژوهش شما استفاده می‌کند.

- اهمیت و نوآوری موضوع
این پژوهش برای نخستین بار ارتباط بین سطح اولیه hCG و مدت زمان درمان بارداری خارج رحمی با متوترکسات را تحلیل کرده و با بهره‌گیری از داده‌های چندساله، تلاش دارد فرآیند تصمیم‌گیری بالینی را دقیق‌تر کند. تمرکز آن بر پیش‌بینی‌پذیری درمان دارویی، رویکردی نوآورانه در مدیریت بارداری‌های پرخطر است.
- مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی
مطالعه نشان داد که هرچه سطح اولیه هورمون hCG بالاتر باشد، احتمال موفق نشدن درمان با متوترکسات بیشتر و روند درمان طولانی‌تر خواهد بود. همچنین عواملی مانند مصرف سیگار و اندازه توده بارداری خارج رحمی نیز در افزایش احتمال شکست درمان نقش دارند. برخی عوامل مانند سن یا سابقه بارداری تأثیر چشم‌گیری نداشتند.
- موارد کاربرد نتایج طرح
پزشکان زنان و زایمان می‌توانند از این یافته‌ها برای تعیین مناسب‌ترین روش درمان (دارویی یا جراحی) استفاده کنند، به‌ویژه در مراکز درمانی با منابع محدود. همچنین پژوهشگران حوزه سلامت باروری می‌توانند از این داده‌ها برای طراحی پروتکل‌های هدفمندتر و شخصی‌سازی درمان‌ها بهره بگیرند. آموزش‌دهندگان علوم پزشکی نیز از نتایج این طرح به‌عنوان مثالی کاربردی در تدریس مباحث فارماکولوژی و تصمیم‌گیری بالینی استفاده خواهند کرد.

✍ دو تأثیر و یا کاربرد اصلی پژوهش شما چیست؟

تأثیر اول: ارتقای تصمیم‌گیری بالینی در انتخاب مناسب‌ترین روش درمان برای بارداری خارج رحمی بر اساس سطح اولیه hCG

تأثیر دوم: فراهم‌سازی شواهد علمی برای طراحی پروتکل‌های شخصی‌سازی شده در درمان دارویی با متوترکسات و کاهش مداخلات جراحی غیرضروری

✍ محدودیت‌های شواهد و نتایج به دست آمده در طرح شما چه بوده است؟

محدودیت‌های پژوهش حاضر شامل موارد زیر بودند:

۱. حذف برخی بیماران به دلیل ناقص بودن پرونده‌ها و عدم تکمیل روند درمانی: این مسئله باعث کاهش حجم نهایی نمونه و محدود شدن دامنه تحلیل شد، هرچند داده‌های نهایی از اعتبار کافی برخوردار بودند.
۲. تک‌مرکز بودن محل جمع‌آوری اطلاعات: همه‌ی داده‌ها از یک مرکز درمانی جمع‌آوری شدند که ممکن است باعث کاهش قابلیت تعمیم نتایج به سایر جمعیت‌ها یا مراکز شود.

✍ انجام چه پژوهش‌هایی را در ادامه تحقیق خود پیشنهاد می‌دهید که می‌تواند منجر به کاربردی‌تر شدن نتایج و تأثیر بیشتر یافته‌های شما شود؟

مطالعه‌های با تعداد نمونه بیشتر و جمعیت متنوع‌تر می‌تواند اعتبار آماری نتایج را تقویت کرده و بررسی دقیق‌تری از سایر عوامل خطر مرتبط با موفقیت یا شکست درمان دارویی با متوترکسات فراهم آورد (مانند شرایط هورمونی، سوابق باروری، یا نوع بارداری خارج رحمی).

همچنین اجرای یک مطالعه با مشارکت چند مرکز درمانی در مناطق مختلف، موجب افزایش قابلیت تعمیم نتایج و کاهش تأثیر عوامل محلی و سازمانی بر داده‌های حاصل می‌شود. این امر به دسترسی به جمعیت‌های متنوع‌تر و دیدگاه‌های بالینی وسیع‌تر منجر خواهد شد.

در نهایت پژوهشی طولی با پیگیری بیماران پس از درمان، می‌تواند تأثیر درمان دارویی با متوترکسات را بر باروری آینده، بروز بارداری‌های موفق، یا وقوع مجدد بارداری خارج رحمی بررسی کرده و اطلاعات ارزشمندی برای مشاوره بالینی فراهم آورد.

ادامه مسیر کاربردی کردن یا اجرای پژوهش های آتی، به چه حمایت هایی از سمت مسوولین و نهادهای مرتبط نیاز دارد؟

برای ادامه ی مسیر کاربردی سازی پژوهش حاضر و اجرای مطالعات آینده، حمایت های چندبُعدی از سوی نهادهای علمی، درمانی و سیاست گذاری ضروری است. در ادامه مهم ترین نیازها به صورت هدفمند و خلاصه بیان شده اند:

- تأمین منابع مالی پایدار
- حمایت مالی از سوی وزارت بهداشت، معاونت تحقیقات و دانشگاه ها برای طراحی مطالعات آینده نگر، چندمرکزی و با حجم نمونه بیشتر ضروری است.
- دسترسی به مراکز درمانی متعدد
- همکاری بیمارستان ها و مراکز درمانی سراسر کشور برای جذب جمعیت های متنوع و افزایش قابلیت تعمیم نتایج مطالعات چندمرکزی مورد نیاز است.
- ساده سازی فرآیندهای اخذ مجوز اخلاقی و اجرایی
- تسهیل روند دریافت مجوزهای اخلاقی و تصویب طرح های پژوهشی توسط کمیته های اخلاق، شورای پژوهشی و سازمان غذا و دارو به تسریع اجرای پژوهش ها کمک می کند.
- حمایت از زیرساخت های پژوهشی
- تجهیز مراکز درمانی به امکانات ثبت و نگهداری داده های بالینی، نرم افزارهای آماری و پلتفرم های گزارش گیری، کیفیت پژوهش ها را افزایش می دهد.
- ظرفیت سازی آموزشی در نظام سلامت
- تشویق مراکز آموزشی و پژوهشی به استفاده از یافته ها در آموزش تصمیم گیری بالینی، طراحی برنامه های آموزشی و ارتقای مهارت های پزشکان و پژوهشگران جوان.

آیا نتایج طرح شما منجر به تغییری در ابعاد اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، بهداشتی، آموزشی، ارزش های دینی یا قوانین سازمان غذا و دارو شده است؟

اگرچه نتایج این پژوهش هنوز به تغییرات مستقیم قانونی یا سیاسی منجر نشده اند، اما می توانند در ابعاد بهداشتی و آموزشی اثرگذار باشند. یافته ها با ارائه شواهد علمی درباره موفقیت نسبی درمان دارویی با متوترکسات، مسیر تصمیم گیری بالینی را دقیق تر کرده اند. این موضوع موجب ارتقای آموزش پزشکی، کاهش

درمان‌های جراحی غیرضروری و افزایش آگاهی پزشکان درباره شاخص‌های موثر در درمان دارویی شده است. همچنین می‌توانند در بازنگری دستورالعمل‌های بالینی و آموزش رفتار درمانی مبتنی بر داده، نقش مهمی ایفا کنند.

✍ در صورتی که این طرح منتج به مقاله شده است لینک مقاله (ها) را اعلام کنید.

✍ اگر مخاطبان یا سایر پژوهشگران بخواهند با شما ارتباط برقرار کنند، مسیر ارتباطی شما چیست؟

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۴۷۰۹

ایمیل: nmohebbi@sina.tums.ac.ir

✍ حداکثر چهار مرجع اصلی استفاده شده در طرح خود را ذکر نمایید:

- Fan YY, Liu YN, Mao XT, Fu Y. The Prevalence of Ectopic Gestation: A Five-Year Study of 1273 Cases. Int J Gen Med. 2021;14:9657–61.
- Hendriks E, Rosenberg R, Prine L. Ectopic Pregnancy: Diagnosis and Management. Am Fam Physician. 2020;101(10):599–606.
- Andola S, Kumar Rr, Desai R, Krutika S. Study of Risk factors and treatment modalities of ectopic pregnancy. J Fam Med Prim Care. 2021;10(2):724.
- Wang X, Huang L, Yu Y, Xu S, Lai Y, Zeng W. Risk factors and clinical characteristics of recurrent ectopic pregnancy: A case-control study. J Obstet Gynaecol Res. 2020;46(7):1098–103.

✍ در خاتمه، اگر توضیح یا نکته دیگری باقی مانده، بیان کنید.

در پایان، شایسته است به این نکته اشاره شود که نتایج پژوهش حاضر نه تنها به شناسایی دقیق‌تر عوامل مؤثر در موفقیت درمان دارویی بارداری خارج رحمی کمک کرده‌اند، بلکه مسیرهای جدیدی را برای شخصی‌سازی درمان، کاهش مداخلات جراحی غیرضروری و ارتقای مراقبت باروری پیش روی متخصصان قرار داده‌اند. همچنین این مطالعه نشان می‌دهد که استفاده از شاخص‌های قابل اندازه‌گیری همچون سطح اولیه hCG می‌تواند نقش کلیدی در پیش‌بینی اثربخشی و زمان درمان ایفا کند. بدون تردید، تداوم این مسیر پژوهشی با حمایت نهادهای علمی و درمانی، می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی زنان و بهینه‌سازی پروتکل‌های درمانی منجر شود.

شناسنامه خبر

عنوان طرح: بررسی ارتباط بین سطوح hCG اولیه و بازه ی زمانی مورد نیاز برای خاتمه دادن به بارداری های خارج رحمی به کمک متوترکسات تزریقی عضلانی

کد طرح: ۶۸۶۵۵

مجری اصلی: دکتر نیایش محبی

تاریخ اختتام: ۱۴۰۳/۰۹/۲۸

لینک مقاله: -